

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 291/2025
11.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Снежане Рацков, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Зрењанину 37КППД 19/25 од 26.01.2025. године и 7КВ. 59/25 од 28.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 11.03.2025. године, једногласно је, донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Снежане Рацков, поднет против правноснажних решења Основног суда у Зрењанину 37КППД 19/25 од 26.01.2025. године и 7КВ. 59/25 од 28.01.2025. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Зрењанину 37КППД 19/25 од 26.01.2025. године према окривљеном АА одређен је притвор на основу члана 211. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП који може трајати до наредне одлуке суда, а најдуже 30 дана по том решењу и исти се рачуна од 26.01.2025. године од 05,00 часова.

Решењем Основног суда у Зрењанину 7КВ. 59/25 од 28.01.2025. године одбијене су, као неосноване жалбе бранилаца окривљеног - адвоката Слободана Гавранића од 27.01.2025. године и адвоката Снежане Рацков од 28.01.2025. године, изјављене против решења о одређивању притвора Основног суда у Зрењанину 37КППД 19/25 од 26.01.2025. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Снежана Рацков, због повреде закона из члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијана решења преиначи и окривљеном АА укине притвор или иста укине и предмет врати надлежном

суду на поновно одлучивање уз обавезу да се осумњичени саслуша о разлозима за одређивање притвора.

Врховни суд је, у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а, након достављања примерка захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП-а, о којој није обавестио Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство седници већа није неопходно и да није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са решењима против којих је захтев поднет, те је по оцени навода и предлога у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП, коју образлаже наводима да у време доношења првостепеног решења осумњичени није имао ни изабраног браница ни браниоца по службеној дужности. Даље се наводи да је судија за претходни поступак осумњиченог упозорио у смислу одредбе 68. ЗКП на право да сам ангажује браниоца, а што је унето и у текст записника од 26.01.2025. године, међутим, суд је био обавезан да примени одредбу члана 74. став 3. ЗКП, обзиром да је окривљени већ на том саслушању имао статус лица које је задржано, јер је рочиште за одређивање притвора одржано 26.01.2025. године са почетком у 11,30 часова, а осумњиченом се притвор рачуна од 26.01.2025. године у 05,00 часова. Дакле, од лишења слободе па до одржавања рочишта за одређивање притвора прошло је свега 6 сати и 30 минута, а у предмету се поступало експресно брзо и уз грубо нарушавање права на обавезну одбрану која је осумњиченом обезбеђена пар сати након одређивања притвора. Прва жалба браниоца по службеној дужности против решења о одређивању притвора изјављена је већ 27.01.2025. године, па се поставља питање да ли је било нужно и неопходно грубо прекршити право осумњиченог на одбрану која му је у овом случају била и нужна и неопходна обзиром на поступање суда и тужилаштва.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Наиме, из списка предмета произлази да су овлашћена службена лица ПУ Зрењанин 26.01.2025. године у складу са одредбом члана 291. став 1. ЗКП окривљеног АА ухапсила у 05,00 сати због постојања основане сумње да је извршио кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика и без одлагања спровели надлежном – Основном јавном тужиоцу у Зрењанину, а затим и судији за претходни поступак Основног суда у Зрењанину – 26.01.2025. године. Окривљени АА је на записнику о саслушању пред ОЈТ у Зрењанину Кт. 134/25 од 26.01.2025. године поучен о својим правима из члана 68, 69, 70. и 74. ЗКП где се изјаснио да не жели да ангажује себи браниоца и да ће одбрану изнети сам, а које саслушање је започето у 10,00 часова и завршено у 10,15 часова. Окривљени је након тога на записнику пред судијом за претходни поступак Основног суда у Зрењанину дана 26.01.2025. године на саслушању које је започето у 11,30 часова, а након што је упознат са предлогом јавног тужиоца да му се одреди притвор и својим правима из члана 68. и 69. ЗКП одлучио да се брани сам, те му је након изнете одбране и спроведеног рочишта побијаним првостепеним решењем судије за претходни поступак Основног суда у Зрењанину 37КППД 19/25 од

26.01.2025. године одређен притвор, а након тога дана 27.01.2025. године постављен бранилац по службеној дужности решењем истог суда бр. Су VIII-49 183/2025 од 27.01.2025. године. Такође, из списка предмета произлази да је истог датума 27.01.2025. године окривљени АА ангажовао и сам браниоца, те да оба браниоца и бранилац по службеној дужности и изабрани бранилац изјавили благовремене и дозвољене жалбе на решење о одређивању притвора Основног суда у Зрењанину 37КППД 19/25 од 26.01.2025. године.

Одредбом члана 74. ЗКП предвиђена је обавезна одбрана окривљеног у кривичном поступку, односно прописано је девет процесних ситуација у којима окривљени мора имати браниоца.

Одредбом члана 212. став 1. ЗКП прописано је да о одређивању притвора одлучује суд на предлог јавног тужиоца, а после потврђивања оптужнице и по службеној дужности. Ставом 2. истог члана, прописно је да ће пре доношења одлуке из става 1. овог члана суд саслушати окривљеног о разлозима за одређивање притвора. Саслушању могу да присуствују јавни тужилац и бранилац. Ставом 3. истог члана је прописано да је суд дужан да на погодан начин обавести јавног тужиоца и браниоца о времену и месту саслушања окривљеног. Саслушање се може обавити и у одсуству обавештених лица. Ставом 4. је прописано да се изузетно од става 2 овог члана, одлука о одређивању притвора може донети и без саслушања окривљеног ако постоје околности из члана 195. став 1. тачка 1) и 2) овог законика или опасност од одлагања. Ставом 5. је прописано да ако је притвор одређен у складу са ставом 4. овог члана, суд ће у року од 48 часова од часа хапшења саслушати окривљеног у складу са одредбама става 2. и 3. овог члана. Након саслушања, суд ће одлучити да ли ће одлуку о одређивању притвора оставити на снази или укинути притвор.

Одредбом члана 68. став 1. тачка 3) ЗКП прописано је да окривљени има право да се брани сам или уз стручну помоћ браниоца у складу са одредбама овог законика.

Одредбом члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП прописано је да окривљени мора имати браниоца ако је задржан или му је забрањено да напушта стан или је притворен - од лишења слободе па до правноснажности решења о укидању те мере.

Окривљени АА је ухапшен на основу одредбе члана 291. ЗКП-а којом је прописано полицијско хапшење и одмах спроведен надлежном јавном тужиоцу - јавном тужиоца Основног јавног тужилаштва у Зрењанину, на саслушање, где је на записнику изјавио да не жели да ангажује браниоца, већ да ће се бранити сам, а предмет кривичног поступка је кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, а након тога и судији за претходни поступак. Код чињенице да за предметно кривично дело одбрана уз стручну помоћ браниоца није обавезна, да је окривљени саслушан пре доношења решења о одређивању притвора, у смислу члана 212. став 1. и став 2. ЗКП-а, који не прописује обавезно присуство браниоца приликом спровођења ове процесне радње, као и да окривљени није био задржан, није му било забрањено да напушта стан нити је притворен, то побијаним решењима није повређено право окривљеног на одбрану и стручну помоћ браниоца из члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП.

Истоветна је оцена овог суда и када је у питању постављање окривљеном браниоца по службеној дужности, након одређивања притвора. Наиме, против решења

о одређивању притвора жалбу је изјавио управо бранилац окривљеног постављен по службеној дужности, о којој је суд мериторно одлучио, што значи да је постављени бранилац благовремено заштитио права и интересе окривљеног у овој фази поступка.

Дакле, према стању у списима предмета постављањем браниоца по службеној дужности окривљеном након одређивања притвора није учињена истакнута повреда закона из члана 74. став 1. тачка 3) Законика о кривичном поступку, како се то неосновано наводи у захтеву браниоца.

Наводима захтева браниоца окривљеног да је поводом предлога за одређивање притвора дана 26.01.2025. године одржано рочиште које је очигледно имало за циљ само да задовољи „форму“, обзиром да судија за претходни поступак на овом рочишту није сасушао осумњиченог о разлозима за одређивање притвора, а што је био дужан учинити сагласно члану 212. став 2. ЗКП, као и да нема непосредног изјашњења осумњиченог ни на један разлог за одређивање притвора из члана 211. став 2. и 3. ЗКП на који се јавни тужилац у предлогу позвао, указује се повреду закона из члана 212. ЗКП, која одредбом члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП-а није прописана као разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега изнети наводи захтева нису били предмет оцене Врховног суда.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП-а, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Мирољуб Томић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић